

Kungl. Krigsvetenskapsakademien

Datum
2025-06-19

KKrVA beteckning
8/2025

Sida 1 (2)

Förvarsdepartementet
103 33 Stockholm

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning

Vårt tjänsteställe, handläggare, tfn, e-post

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Ledamoten Björn Körlof

Kungliga Krigsvetenskapsakademiens yttrande över Ds 2025:11 ” En tydlig beslutsordning i Nato:s samlade verksamhet för avskräckning och försvar”

Kungl Krigsvetenskapsakademien som genom remiss beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande får härmed avge följande yttrande.

Akademien har tagit del av föreliggande betänkande och vill understryka vikten av att sammanhanget mellan RF:s bestämmelser om hur rikets försvarsmakt får användas också blir tydliga i det sammanhang som nu föreligger med vårt Nato-medlemsskap. Det kan konstateras att bestämmelserna i RF 15 kap nu är förhållandevis gamla och formulerades under en tid då det rädde kallt krig och Sveriges uttalade säkerhetspolitiska hållning var alliansfrihet i fred som skulle syfta till neutralitet i händelse av att krig utbröt i vår närhet. Den bakomliggande säkerhetspolitiken, som låg till grund för hur RF 15 kap kom att utformas, har nu kraftigt ändrats i och med vårt medlemskap i Nato.

Enligt akademiens mening kan det därför ifrågasättas om inte RF 15 kap i vissa avseenden behöver ses över för att vara mer i linje med den säkerhetspolitiska utvecklingen och vår förändrade hållning till alliansfrihet och neutralitet. Akademien har också i andra sammanhang, inte minst inom ramen för Projektet SV-A-R¹, tagit upp frågor om hur höjd beredskap ska hanteras. Det gäller både frågor om hur hybridhotet bör hanteras inom ramen för höjd beredskap enligt RF och lagen om totalförsvar och höjd beredskap; samt om hur behoven av samtidigt höjd och koordinerad beredskap inom såväl civilt militärt försvar bör åstadkommas för att säkerställa tillräckligt omfattande civilt stöd till det militära försvaret vid samordnade Nato-insatser i vårt land eller i annat Nato-land.

¹ Se KKrVA Projekt SV-A-R Mellanrapport årsskiftet 2024/25 Del II sid 81 ff.

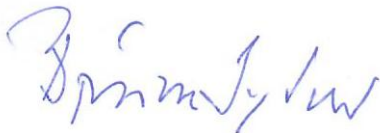
Det finns enligt akademiens mening också ett samband mellan de förslag som läggs fram i regeringens proposition 2024/25:155 Stärkt konstitutionell beredskap och de förslag som framläggs i rubricerad Ds, vilket också talar för att en mer generell översyn av RF 15 kap och de lagar som hänger samman med RF i dessa hänseenden behöver göras.

En sådan översyn kommer emellertid att ta viss tid och Akademien konstaterar att det uppenbarligen i närtid finns behov av att finna mer snabba legala former för att kunna sätta in svenska stridskrafter som allierad vid olika insatser där något Nato-land är hotat.

Akademien vill dock här göra den observationen att sådana former av insättande kan komma att kräva också betydande civilt stöd vilket även kan kräva särskilda beslut som behöver fattas snabbt. Sådana beslut har dock en annan karaktär än dem som avser insättande av militär trupp men torde behöva koordineras i samma typer av beslut.

Mot denna bakgrund och med dessa synpunkter tillstyrker Akademien det förslag som lämnats i rubricerat betänkande.

Beslut i detta ärende har fattats av akademiens presidium per capsulam den 19 juni 2025 efter förslag Akademiens avdelning V.

Björn von Sydow
Akademiens styresman

Mats Ström
Ständig sekreterare